

DOÇ. DR. **ALİ BURAK DARICILI**

İSTİHBARAT SIRLARI

DESTEK
Yayınları

DESTEK YAYINLARI: 1852
ARAŞTIRMA: 411

DOÇ. DR. ALİ BURAK DARICILI / İSTİHBARAT SIRLARI

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmegül

Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır

Son Okuma: Devrim Yalkut

Kapak Tasarımı: Sedat Gösterikli

Sosyal Medya-Grafik: Mesud Topal-Nursefa Üzüm Kalender

Reklam ve Tanıtım: Selen Çavuşoğlu-Işıl Ilgıt Şimşek

Destek Yayınları: Kasım 2023

Yayıncı Sertifika No. 43196

ISBN 978-625-6608-18-4

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Yıkılmazlar Basım Yay. Prom. ve Kâğıt

San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No. 45464

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad.

No. 62/B Bağcılar-İstanbul

Tel. (0212) 630 82 38

Destek Dukkanı

DOÇ. DR. **ALİ BURAK DARICILI**

İSTİHBARAT SIRLARI

**TÜRKİYE ÜZERİNE OYNANAN
İSTİHBARİ OYUNLAR**

*Mensubu olmaktan her zaman gurur duyduğum Milli İstihbarat
Teşkilatı'nın aziz şehitleri ve kıymetli hatıralarına...*

İÇİNDEKİLER

YAZAR HAKKINDA	11
GİRİŞ.....	13

1

GÜVENLİ TÜRKİYE İÇİN

MİT EKOLÜ	17
MİT’TE İBRAHİM KALIN DÖNEMİ.....	22
MİT’İN BAŞARILARI	25
PKK ELEBAŞI SAKLANDIĞI DELİĞE GÖMÜLDÜ	29
ORMAN YAKMANIN CEZASI!	31
ÖRGÜTÇÜ SAYISI İKİ HANELERE İNDİ	33
KARADA VE DENİZDE.....	35
DİZİ, FİLM BAŞKA, GERÇEKLER BAŞKA	38

2

TÜRK DIŞ POLİTİKASI VE İSTİHBARAT

FİDAN: İSTİHBARATTAN DİPLOMASİYE	43
ÇOK TARAFLILIK DÖNEMİ.....	47
IRAK’TA VERİLEN MESAJ	49
COĞRAFYANIN RESMİ	51

3

BÖLÜCÜ TERÖRÜN YENİ YAYILMA STRATEJİSİ

SÜLEYMANİYE	55
NEDEN SÜLEYMANİYE?.....	57

HELİKOPTERLE SEYAHAT EDEN	
VIP TERÖRİSTLER	59
ABD SAVUNMA BAKANLIĞI SÖZCÜSÜNE	
SORULDU	62
ÖRGÜTÜN SURİYELİLEŞMESİ.....	64
SURİYE KAYNAKLI SALDIRILAR.....	68
DENKLEMDE ARAP AŞİRETLERİNİN YERİ.....	70

4

ATLANTİK EKSENİ

NATO'NUN YENİ STRATEJİSİ	74
UZAYDAN DAİMİ İSTİHBARAT	76
ABD VE RUSYA İSTİHBARAT YARIŞLARI.....	78
ENERJİ HATLARI BOYUTU	83
25 KİŞİ ALMANYA'DA DARBE YAPABİLİR Mİ?.....	85
İSVEÇ'TE ZAMAN AYARLI EYLEMLER!.....	88
ABD'NİN GİZLİ SIRLARI NASIL SIZDIRILDI?.....	91
CIA, 60 YAŞINDAKİ ÇOBANI ÖLDÜRDÜ.....	95
EL KAİDE VE YALNIZ KURTLAR	97
WALK IN, KENDİ GELEN	99
CIA'DEN BAKINCA TÜRKİYE!	100
MİT'İN YAKALADIĞI CIA AJANI	104

5

21. YÜZYILDA AVRUPA'NIN GÖBEĞİNDE SAVAŞ

SOĞUK SAVAŞ'TAN SICAK SAVAŞA	109
İSTİHBARAT PUTİN'İ YANILTIRSA.....	111
İSTİHBARAT SAVAŞI	114
SAVAŞ ÖNCESİ VE SAVAŞ SIRASINDA İSTİHBARAT	116
KİLİT OPERASYONLAR.....	118

UZAYAN SAVAŞLAR KİMİN İŞİNE YARAR?	121
RUSYA İÇİNE TAŞINAN SAVAŞ	123
RUSYA'DA YÜKSEKTEN DÜŞENLER!	125
GÖÇ, TÜM DÜNYANIN SORUNU	128
İSTİHBARAT MÜCADELESİ	
FRANSA'YA TAŞININCA.....	131

6

ORTADOĞU'DAKİ MÜCADELE

ŞEHİR EFSANELERİYLE BÜYÜYEN	
MOSSAD VE ALGI	135
MOSSAD'IN EN BAŞARISIZ OPERASYONU	138
RUS YÖNTEMİ.....	140
MİT'İN ÇÖKERTTİĞİ MOSSAD ŞEBEKESİ	142
İNSAN KULLANMANIN ÖNEMİ.....	144
HAMAS SALDIRISI NEDEN BİLİNEMEDİ?	146

7

TÜRKİYE'NİN KUZEYDOĞUSU

AZERBAYCAN'IN TERÖRLE MÜCADELE BAŞARISI... 151	
BARIŞ İSTEYENLER VE İSTEMEYENLER..... 153	
İRAN'IN TAVRI..... 155	
TÜRKİYE'NİN TARZI	158
İRAN-AZERBAYCAN İSTİHBARAT MÜCADELESİ	159
Şİİ HİLALİ MESELESİ	162

8

YUNANİSTAN VE KIBRIS

YUNANİSTAN'IN TELE KULAK SKANDALI	167
YUNAN İSTİHBARATI VE TERÖRİST ÖCALAN.....	169
DÜŞMANLIK ÜZERİNE KURULU SİYASET!.....	172

KIBRIS'TA BİTMEYEN ÇEKİŞME.....	174
ÜÇÜNCÜ ÜLKE BULUŞMALARI	177

9

DEPREM VE OHAL DURUMLARINDA İSTİHBARAT

DEPREM, OLAĞANÜSTÜ DURUMDUR.....	181
YABANCI YARDIM ORGANİZASYONLARI.....	183
KİŞİSEL MESELEMİZ HATAY	186
DEPREMDE SOSYAL MEDYA VE DEZENFORMASYON.....	188
İSTİHBARAT SERVİSLERİ VE SOSYAL MEDYA	191
OHAL.....	193
BİTİRİRKEN... ..	195
DİZİN	197

YAZAR HAKKINDA

Gazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde lisans eğitimi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini, Uludağ Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'nda ise doktora eğitimini tamamladı.

Milli İstihbarat Teşkilatı'nda (MİT) 15 yıl boyunca yurtiçi ve yurtdışında "İstihbarat Meslek Memuru" olarak görev yaptı. Halen Bursa Teknik Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Akademik çalışmalarını özellikle uluslararası güvenlik, istihbarat, terörizm, teknoloji ve güvenlik etkileşimi, güncel Türk dış politikası ile ilgili konular üzerine sürdürmektedir. *Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya Federasyonu'nun Siber Güvenlik Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi* ve *İstihbarat 101* isimli iki kitabının yanı sıra akademik çalışma alanlarıyla ilgili çok sayıda makale ve analizi bulunmaktadır.

GİRİŞ

Toplumbilimin babası kabul edilen İbni Haldun, “Coğrafya kaderdir...” diyor. Bir toplumun yaşadığı sorunları, refah düzeyini, güvenliğini, komşuları ile ilişkilerini ve daha birçok konuyu gerçekten de içinde bulunduğu coğrafya önemli ölçüde etkiler. Sözelimi, kutup dairesine yakın, buzlarla kaplı bir ülke ile tropikal kuşakta, verimli topraklara sahip bir ülkenin sorunları aynı değildir. Birinde en büyük sorun, “toprağın altında yetişebilen patateslerin o yılki rekoltesinin ne olacağı” konusu olurken, diğerinde “sömürgeci ve dev bir ülkenin işgalinden nasıl kurtulacağı” olabilir.

Coğrafya, bu açıdan ülkede yaşayan insanların durumunu doğrudan etkilerken, onların ortak iradesi olarak ifade edebileceğimiz devletin yaptığı ve yapacağı icraatları da doğrudan etkiler.

Çok sevdiğimiz güzel ülkemiz Türkiye de aslında bunu yankından bilen ülkelerden biridir.

Bir yandan Ortadoğu, bir yandan Balkanlar, bir yandan Kafkasya, bir yandan Karadeniz çevresi ülkeleri ve diğer yandan Akdeniz kuşağı ülkeleri ile muhatapsanız, üstelik çok önemli enerji bölgeleri üzerinde ya da geçiş güzergâhındaysanız, buna ek olarak da her bir karışınız cennet gibi güzel ve kıymetliyse, elbette siz sıradan bir ada ülkesi gibi politikalar üretip yaşayamazsınız. Bu coğrafyada yaşıyorsanız dünyanın merkezi değilse bile en önemli kavşağı olduğunuzu hissedersiniz ve çok güçlü olmanız gerektiğini bilirsiniz.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir imparatorluk bakiyesi olarak ortaya çıkmış, güçlü bir devlettir ve aslında tüm Türk

vatandaşlarının amacı da bunu korumaktır. Güçlü bir Türkiye, Anayasada tanımlanan Türk milletinin mutluluğu, refahı ve güveninin garantisidir.

Devlet, bu güvenliği oluşturduğu anayasal kurumlar aracılığıyla sağlar. Bunların en başta gelenleri güvenlikle ilgili kurumlardır ve cephede yani perde önünde olduğu kadar perde gerisinde de güvenlikle ilgili teşkilatlar canla başla çalışmak durumundadır. Bu sayede gelişmiş, demokratik ve çağdaş bir ülke olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes kendini huzur, refah ve güven içinde hisseder.

Üstelik Türkiye gibi büyük ülkeler, bu güvenlik faaliyetlerini demokrasi ve insan haklarından, hukuk devleti ilkelerinden, bireysel özgürlüklerden taviz vermeden yerine getirir.

Bu kitapta size bu çalışmalardan çeşitli örnekler vermeye çalışırken, ülkemizin çevresinde ve yakın coğrafyalarda yaşanan bazı kritik olayların da perde gerisini anlatmaya çalıştım. Bunu yaparken mümkün olduğunca günlük, sade bir dil kullanmaya, konuları detaylarla boğmamaya dikkat ettim. Dilerim ki okuyan herkesin aklında, bu önemli meselelere ilişkin yeni açılımlar sağlayacaktır.

Güzel okumalar dileklerle...

I.
GÜVENLİ TÜRKİYE İÇİN

MİT Ekolü

Türkiye’de güvenlik hizmetleri dış savunmada Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), içeride ise Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü gibi kolluk kuvvetleri tarafından yerine getirilir. Bunlar mevcut ve olası güvenlik tehditlerine karşı yasalarla yetkilendirilmiş ve merkezi otoriteye bağlı kurumlardır. Bir de genel olarak iç ve dış istihbaratı yerine getiren, daha çok “önleyici” güvenlik hizmetlerinde öne çıkan Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı (MİT) vardır.

İstihbarat konusunda Türkiye’nin geçmişten, tarihten bugüne gelen çok güçlü bir ekolü var. Bu anlamda MİT dünyada önemli istihbarat servislerinden biridir. Bölgesinde aktif, güçlü bir ekol ve bölücü terör örgütü PKK’dan Fetullahçı Terör Örgütü’ne (FETÖ), radikal sol örgütlerden büyük çaplı organize suç örgütlerine kadar birçok meselede Türkiye’nin güvenliğinin sağlanması için mücadele eder. MİT, önemli hasımlarla uğraşır ve dolayısıyla önemli bir ekol olması da zorunluluktur.

MİT’in çalışma tarzı ve özellikleri Türk insanına benzer. Teşkilat olarak sorun çözme yeteneği yüksektir ve kısa sürede organize olma yeteneğine sahiptir. Görevini yerine getirirken İnsan İstihbaratı (Human Intelligence – HUMINT), Coğrafi Konum İstihbaratı (Geospatial Intelligence), Ölçülebilir ve İzi Takip Edilebilir İstihbarat (Measurement and Signature Intelligence – MASINT), Açık Kaynak İstihbaratı (Open Source Intelligence – OSINT), Sinyal İstihbaratı (Signals Intelligence

– SIGINT), Teknik İstihbarat (Technical Intelligence – TECHINT), Siber İstihbarat (Cyber Intelligence – CYBINT), Finansal İstihbarat (Financial Intelligence – FININT) gibi teknik yöntemler kullanır.

Dünyada da MİT gibi ekol sahibi servisler vardır. Örneğin ABD'ye ait Merkezi İstihbarat Teşkilatı (Central Intelligence Agency – CIA), çok yüksek bütçelerle hizmet yürüten ve yüksek teknoloji ürünleri kullanan bir istihbarat servsidir. Ancak CIA'nın HUMINT konusunda zayıf olduğu, 11 Eylül 2020'de New York'ta bulunan “İkiz Kuleler” isimli ticaret merkezine ve ABD Savunma Bakanlığı'na (Pentagon) yapılan terör saldırıları ile ortaya çıktı. Bu saldırı sonrasında HUMINT konusunda daha fazla çaba harcamaları gerektiğini fark ettiler. Nihayetinde ABD en büyük ekonomiye sahip, yüksek teknoloji üreten bir ülke ve böyle bir ülkenin istihbaratının da güçlü olması gerekir. Ancak MİT tarafından CIA'nın referans alındığı söylenemez.

Rus istihbaratı ise Sovyetler Birliği dönemindeki Devlet Güvenlik Komitesi (Komitet Gosudarstvennoy Bezopasnosti – KGB) ekolünü devam ettiriyor. Rusya'da günümüzde istihbarat temel olarak üçe bölünmüş durumda: Askeri İstihbarat Teşkilatı (GRU), Rusya Federal Güvenlik Servisi (FSB) ve Dış İstihbarat Servisi (SVR). İç istihbarat hizmetlerini FSB yürütürken, dış istihbarattan SVR sorumlu. Bu kurumlardan oluşan Rus istihbaratının “güçlü, sert ve agresif” olduğunu söylemek mümkündür. HUMINT'e çok önem verilir ve önemli başarılar da elde edilmiştir.

Modern anlamda istihbarat işlerinin kurucuları İngilizler olarak bilinir. İngiliz istihbaratını içeride Askeri Haber Alma Bölüm 5 (Military Intelligence Section 5 – MI5) ve dışarıda Gizli Haber Alma Servisi (Secret Intelligence Servisi [SIS] – MI6) yürütür. Özellikle 16'ncı yüzyıldan itibaren yeni keşiflerin ortaya çıkması ve sömürgeciliğin başlamasıyla birlikte, İngilte-

re'de siyasi coğrafya istihbaratı konusunda kuramsal bir kültür oluştu. Dünya üzerinde de istihbarat servisleri mantığının oluşmasında İngiliz ekolünün büyük etkisi vardır. Yine önemli bir ekonomiye sahip, teknoloji üreten ülkelerden biridir ve geçmişten gelen ekolle konusuna çok hâkimdir.

İsrail'in dış istihbarat teşkilatına İstihbarat ve Özel Harekât-lar Enstitüsü (HaModssad leModi'in uleTafkidim Meyuhadim – MOSSAD) deniliyor. İç istihbarat bu ülkede Şin Bet tarafından sağlanırken askeri istihbarat ise Aman tarafından yürütülüyor. Dünyanın bilip tanıdığı MOSSAD, HUMINT konusunda, maskeli operasyonlarda önemli servislerden biridir çünkü bölgesinde yaptığı faaliyetler ve kuruluş özellikleri nedeniyle düşman Arap ülkeleri ile çevrilidir.

MOSSAD, önemli bir istihbarat teşkilatıdır ancak gücünün gereğinden fazla abartıldığı da bir gerçektir. Özellikle kasıtlı bir şekilde, kamu diplomasisi ya da propaganda boyutu nedeniyle MOSSAD'ın dünyada, olduğundan daha güçlü görüldüğü gerçeği ile karşı karşıya kalıyoruz. Hatta öyle ki dünyanın dört bir yanında “MOSSAD'dan geliyoruz. Bize yardım et...” denildiğinde insanların yardım etmeme şansı yoktur bu algı nedeniyle. Elbette büyük falsoları da olan bir servistir. Hamas'ın 7 Ekim 2023'teki saldırıları, bu değerlendirmeyi doğrular. İsrail istihbaratı, iki yıldır hazırlanan bu saldırıyı öğrenememiştir veya yanlış analiz etmiştir ama Hollywood filmlerine, dijital platform dizilerine bakarsanız, MOSSAD her şeye muktedir bir servis gibi gösteriliyor.

Unutulmaması gerekiyor ki her şeye muktedir bir servis yoktur. Bu, mümkün de değildir. MOSSAD'la ilgili yaratılan bir algı vardır...

İstihbarat servisleri, ülke güvenliği için birbirlerini de takip eder ve karşı tarafın doğru, sağlıklı istihbarat toplamasını engellemeye çalışır. Buna “kontrespiyonaj” deniliyor. Eğer bir ül-

kenin istihbarat servisinde görevliyseniz, dışarıda ve ülke içinde birtakım önleme hizmetleri, bilgi edinme hizmetleri yaparken, bir yandan da ülkenize sızmaları ve sızmış unsurların istihbarat edinmelerini engellemeye çalışırsınız. Bunun için kontrespiyonaj birimleri vardır. Örneğin Ruslar İngiltere’de faaliyet gösteriyor ve birbirlerini takip ediyorlar. Birbirlerine rakipler... Dolayısıyla bu sürede etkileşim içinde oluyorlar. Birbirlerinde önemli gördükleri faaliyetleri de bu takipleşmede öğrenerek kendi bünyelerine katabiliyorlar. Yani belirli ülkelerin özellikleri bilinen ekolleri var ama bu, yeni teknikleri, yöntemleri bünyelerine katmayacakları, kullanmayacakları anlamına gelmez.

Ayrıca her ne kadar istihbarat servisleri hasım ve rakip olsalar da siyasilerin yapamadığı kadar ortak çıkar noktasında faaliyet de yürütürler. Mesela bir istihbarat örgütüyle Afrika’da rekabet ederken, Asya’da birlikte çalışabilirsiniz çünkü burada “çıkarlar” söz konusudur. Uluslararası ilişkilerde dostluk-düşmanlık yoktur, çıkarlar vardır. Ülkenizin çıkarı bir bölgede rakip istihbarat örgütü ile hasım olmayı, bir başka bölgede ise birlikte çalışmayı, yardımlaşmayı, belki de ortak operasyonlar yapmayı gerektirebilir.

Burada unutulmaması gereken en önemli nokta, istihbarat örgütlerinin kendi başlarına karar veren yapılar olmadığıdır. Hiçbir istihbarat örgütü, kafasına göre karar alıp uygulayamaz. Her ülkenin istihbaratı, devleti yöneten siyasi otoriteye bağlıdır. Almanya’da başbakana, İsrail’de başbakana, Türkiye’de ve ABD’de devlet başkanına bağlı olarak hizmet yürütür. Son noktada karar verici, ülkenin siyasi iradesinin başındaki kişidir.

Kimi zaman küçük görülen bir istihbarat servisi de önemli işlere imza atabilir. Nitekim Bulgaristan istihbaratı, İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan ve 1990’lara kadar devam eden “Soğuk Savaş” döneminde KGB kadar etkili bir örgüt oldu. Yine eskiden var olan Doğu Almanya istihbarat örgütü (Stasi) Soğuk

Savaş döneminde çok etkin bir örgüt olarak biliniyordu. Günümüzde Ürdün istihbaratı, El Kaide ve türevi örgütlerle mücadele noktasında çok önemli mesafeler aldı. Aynı zamanda Pakistan istihbaratı için de bu geçerlidir. ABD'nin büyük bütçelere sahip olmasına rağmen bölgede Afganistan istihbaratı kadar bilgiye vâkıf olmadığı bir gerçektir. Belli alanlarda, belli istihbarat örgütleri uzmanlaşabiliyor ve bu özellikleriyle öne çıkıyor.

Türk istihbaratı, özellikle kontrterör ve kontrespiyonaj konularında çok başarılıdır. Geçmişten gelen bir ekoldür ve artık teknolojiyi de etkili kullanıyor. İstihbarat geleneği zaten devamlılık arz eden bir durumdur.

Burada bir noktayı vurgulamakta yarar var: Türk insanı genel olarak, kendi içinden çıkanlara karşı eleştiride daha acımasız, yabancılara daha çok iltimaslı... Türk insanı, yeteneği ve becerisini önce kendisi takdir etmeli. Kimse Türkler kadar istihbari meselelerde tecrübeli ve anında müdahale eder olamaz çünkü defalarca bunu deneyimledik. Tecrübe kazandık. Türk toplumunun özelliklerinden biri, Orta Asya'dan çıkıştan beri hareket halinde olmaktır. Sürekli yeni riskler içinde olan, göç eden bir millet, uzun vadeli strateji geliştirmekte belki zorlanabilir, kurumsal kültür geliştirmekte zorlanabilir ancak hızlı hareket etme ve organize olma yeteneği kazanır. Türk milleti olarak avantajları ve eksiklikleri iyi bilip ilerlememiz gerekir.

MİT'te İbrahim Kalın Dönemi

Türkiye'de toplum adına bakanlıkları, kurumları yönetenler ne kadar başarılı ise Türk milleti de o kadar başarılıdır. Bu nedenle devletin çeşitli kurumlarında görev almış, yönetici olarak vazifelendirilmiş herkesin başarılı olması, milletin menfaatindedir. Türkiye'nin ulusal ve uluslararası başarısı, seçtiği ve görevlendirdiği yöneticilerin başarısıyla olur.

MİT Başkanlığı'na 2023 yılı itibariyle daha önce Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü olarak görev yapan İbrahim Kalın atandı. Kalın, dış politikada aktif, yabancı dile hâkim, akademik geçmişi bulunan, devlet işlerine yıllardır aşina bir isim. Dış politika da aynı dönemde Dışişleri Bakanı olarak atanan Hakan Fidan, daha önceki Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve savunma bakanları ile de yakın çalışma ekibi içinde yer almış isimlerden. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın dış politika konularında fikir aldığı, birlikte çalıştığı ekip içinde yer alıyordu.

MİT Başkanlığı'nda bir değişim olsa da kurumda çalışmalar aynen devam eder çünkü bu ulusal bir kültürdür. Adına ister “direktör” deyin, ister geçmişte olduğu gibi “müsteşar” ya da bugün olduğu gibi “başkan”, tepe yöneticinin değişmesi bir tazelenme getirir ve yeni metotlar gündeme gelse de kurumsal bir yapı var ve ülkenin en köklü kuruluşlarından biri. Teşkilat-1 Mahsusa, Yavuz, Mim, Karakol, İmalat-1 Harbiye gibi kurumlar birbirinin devamıdır ve MİT bunun bugünkü somut temsilcidir.

MİT başkanlarının konuşmasını kamuoyunun beklememesi gerekir. İstihbarat servislerinin başında bulunanların demec vermesi gerekmez. Arka planda kalır ancak çok aktif çalışırlar. Geçmişte sosyal medya hesapları bulunmayan yöneticiler dahi vardı. Hatta İngiliz Dış İstihbarat Teşkilatı (MI6) Direktörü

ve geçmişte Türkiyede görev de yapmış olan Richard Moore, Hakan Fidan adına açılan sahte hesaba tebrik mesajı ile magazin gündemine geldi. Elbette daha sonra o mesaj silindi ancak muhtemelen ekibinden kaynaklı bir hata oldu ve MI6 direktörünün sahte bir hesabı takip ettiği görüntüsü verildi.

Kendi adıma bugün dünyanın geldiği noktayı düşünerek istihbarat servislerinin sosyal medyada aktif olması gerektiğini savunuyorum.

İstihbarat örgütleri, ABD ve Rusya örneğinde görüldüğü üzere, sinema sektöründen, dizilerden ve sosyal medyadan yoğun olarak yararlanıyor. ABD, Hollywood sinemasını çok iyi kullanırken, Rusya'nın daha çok sosyal medya uygulamaları ve bazı haberleşme gruplarını kullandıklarını görüyoruz. İstihbarat servislerinin başındaki isimler fazla konuşmasa da teşkilatların bu tür enstrümanları etkili olarak kullanmalarında fayda vardır.

İbrahim Kalın, mevcut sistem içinden gelen biridir. Türk dış politikası konusunda yönlendiren, fikir beyan eden, dokunuşları olan bir karakterdir. Elbette istihbarat servislerini dış politika gibi düşünmemek gerekir çünkü iç güvenlik sorumluluğu da var. PKK-PYD-YPG, DEAŞ, DHKP-C gibi terör örgütleri mevcut. Ayrıca Türkiye'nin Libya politikası, Akdeniz'deki karbon kaynaklarının paylaşımı gibi konular sürekli olarak masada. Bütün bunlar bir araya getirildiğinde biraz da futbol terimleriyle ifade etmek gerekirse, önce savunmayı güçlü tutup sonra gol atmak daha fazla tercih edilmektedir. İstihbaratta defans, kontrterörizm, kontrespiyonajdır. Bunu sağlam tutarsanız, gol de atarsınız.

MİT'in çalışma yapısında veya kurum kültüründe bir değişimin olması da mümkündür ancak bu cumhurbaşkanı onayıyla olabilir. İstihbarat direktörleri kendi kafasına göre değişiklik yapamazlar. Taleplerini arz ederler ve devlet başkanı uygun

görürse, ikna olursa bu değişimler hayata geçer. Nihayetinde sorumluluk ve yetki devlet başkanınındır. İstihbarat örgütleri, siyasi otoriteye tabidir. Siyasi otoriteye bağlı olarak çalışır.

İbrahim Kalın'ın MİT Başkanlığı'na atanması, "mevcut politikaların devam edeceği" şeklinde de değerlendirilebilir çünkü zaten mevcut yapının içinden gelen bir isim. Türkiye gibi ülkelerde istihbarat direktörlerinin yoğunluğu, işleri hiç azalmaz. Masanın üstü hiç boş kalmaz. Bir İskandinav ülkesinin beş yıllık gündemi Türkiye'de bir ayda yaşanıyor ve onlar böyle bir gündem yaşasa muhtemelen depresyona girerler. Biz ise bulunduğumuz coğrafyada ayakta kalmak zorunda olduğumuzu bildiğimiz için güçlü askere, güçlü bürokrasiye, güçlü polise, jandarmaya ve istihbarata ihtiyacımız olduğunu bilen bir ülkeyiz.

MİT'in Başarıları

MİT, bu etkin yapısıyla son yıllarda küresel düzeyde dikkat çeken önemli istihbarat başarılarına imza attı. Bunların en önemlilerinden biri, Suriye'nin kuzeyine 29 Nisan 2023'te düzenlediği operasyonla, DEAŞ'ın sözde lideri Ebu Hüseyin El Kureyşi'yi etkisiz hale getirmesiydi.

Bu çok büyük bir iştir ve istihbarat dünyası için çok büyük başarıdır. Ancak Batı medyasında yeteri kadar hak ettiği değer verilmedi. Batı'nın "mücadele ettiğini" söylediği DEAŞ elebaşı, Batılı bir ülke istihbarat servisi tarafından etkisiz hale getirilmiş olsaydı muhtemelen olay günlerce manşette tutulur, belki Hollywood sineması tarafından çekilecek filmin senaryosu hızla hazırlanırdı.

Batı, alkışını göstermekte zorlansa da bu gurur duyulacak bir durumdur çünkü DEAŞ elebaşına hem de kendi imkânlarıyla operasyon yapabilen bir ülke, büyük iş başarmıştır. Bu, o ülkenin gücünü, kapasitesini gösterir. Üstelik Batı'da kimi yayın organlarında yine istihbarat bağlantılı bazı haberler ve FETÖ'cü iddiaları kullanılarak "Türkiye'nin DEAŞ'ı desteklediği" gibi saçma sapan bir algı yaratılmaya çalışılırken Türkiye, ABD ve diğerlerinin bulamadığı Kureyşi'nin yerini buldu ve etkisiz hale getirdi. Bunun rakip istihbarat örgütleri üzerinde bir şok etkisi yarattığı da bir gerçektir çünkü geçmişte "MİT tırları" adı altında Türkiye'nin istihbarat teşkilatını DEAŞ ile ilişkilendirmeye yönelik kara propagandalar yapılmaya çalışılmıştı.

Operasyon Afrin, Cinderes bölgesinde gerçekleşti. Önce yaşadığı ev tespit edildi. Muhtemelen DEAŞ militanları teknoloji kullanmamaları gerektiğini biliyorlardı çünkü teknoloji kullanırsanız, iz bırakırsınız. Bu nedenle haberleşme kuryeler üzerinden

yapılıyordu ve yine büyük ihtimalle bunlardan biri, MİT tarafından haber elemanı haline getirildi. Haber elemanı kilidi açar ve arkasından MİT tespiti, TSK ise operasyonu gerçekleştirir.

Bu başarı tesadüf değildir. İstihbarat meslek memurları yeteneklerine göre belirlenir, tecrübeli olanları seçilir. Sahada angaje olacak, yani MİT'e bilgi sızdıracak kişileri bunlar belirleyip gerekli irtibatı sağlar. Angaje edilecek her şahsın bir zaafı vardır. Kimisi para için, kimisi örgütten kaçabilmek için, kimisi hayat garantisi için, kimisi nefret ettiği için angaje olmayı kabul eder. En uygun motivasyon belirlenir ve bu da ustalıkla olabilecek bir şeydir.

Bir hedefin yerine ilişkin bilgi alınması da yeterli değildir. Bu bilginin teyit edilmesi gerekir. Bunun için de başka haber elemanları, angaje edilmiş kişiler kullanılır. Türk İnsansız Hava Araçları (İHA) kullanılmış ve söz konusu adres gözlem altına alınmıştır. İçeride kaç kişinin olacağı, kaç silah, bomba olacağı bilinmek zorundadır çünkü bir çatışma olacak. Bunun en az zararlı atlatılması için keşif çalışması da yapılması gerekir.

Bütün bu bilgiler elde edildikten sonra operasyonun yapılacağı evin bir maketi, mümkünse bire bir aynısı yapılarak tatbikatlar yapılır. Sonrasında Özel Kuvvetler unsurları yani “bordo bereliler” operasyonu gerçekleştirir.

Açık kaynaklara yansıyan bilgilere göre MİT özel operasyon ekibi öncelikle evin çevre, bahçe duvarları, bilahare arka giriş kapıları ve yan duvarlarını patlatarak hedef binaya girdi. Ebu Hüseyin el Kureyşi ise yakalanacağını anlayınca üzerindeki intihar yeleğini patlattı.

MİT'in buradaki bir başka önemli başarısı da operasyon ekibi ve herhangi bir sivile zarar gelmemesidir. ABD'nin benzer faaliyetlerinde çevredeki, eşler, çocukların öldüğü hatırlanacak olursa bu operasyonun hakkı daha iyi teslim edilecektir. 27 Ekim 2019'da sözde Irak Şam İslam Devleti (DEAŞ) lideri Ebu

Bekir el Bağdadi'ye ABD tarafından yapılan operasyonda bina-ya girilemediği için tümüyle havaya uçurulmuştu. Operasyon ise havadan ve karadan ateş açılarak dört saatte ancak sonuca ulaştırılabildi.

MİT operasyonunda uluslararası standartlar korundu, “Teslim ol!” çağrısı da yapıldı. Ancak DEAŞ militanları genellikle teslim olmuyor ve kendi çarpık bakış açıları ile “şehit” olacaklarına inanarak çatıştıkları kuvvetlerin üzerine doğru koşarak, bedenlerine bağladıkları bombayı patlatıyorlar. Bu nedenle operasyonlar daha riskli hale geliyor. Kürdistan İşçi Partisi (PKK) militanları kimi zaman çatışmadan kaçmayı ya da teslim olmayı tercih ederken DEAŞ militanları “şehit” olacaklarını sanarak kendilerini öldürmeye daha meyilli tavır gösteriyor.

DEAŞ, küresel ve çok tehlikeli bir terör örgütüdür. Afganistan'da DEAŞ unsurları bulunuyor. Afrika'da Boko Haram, Avrupa'da “yalnız kurtlar” ve şimdi de Afrika'da Sahra altı bölgede çok ciddi unsurları var. Bunun küresel düzeyde liderini, “imam” denilen, 2012'de örgüte katılan ve 2022'de kendini “halife” ilan eden elebaşını, kendi imkânlarınızla etkisiz hale getirmek, çok kıymetli bir başarıdır.

Bu operasyon sonrasında ABD tarafının “teyit” konusunda isteksiz davrandığı görüldü. Ancak Türkiye ve istihbarat teşkilatının ABD'nin teyidine ihtiyacı yok. Aynı haber elemanları ve aynı teknikler kullanılmıyor ve Türkiye'nin kendi imkân kabiliyetleri var. MİT kendi kaynaklarına sahip. Bu nedenle ABD tarafının teyit etmemesi, Türkiye'nin daha ileri bir noktada olduğunu gösteriyor. ABD istihbaratının sızamadığı, bilgi alamadığı bir noktadan teyit etmesine de ihtiyaç yoktur. Teyit edebilecek bir bilgiye sahip olsalardı muhtemelen bu operasyonu onlar gerçekleştireceklerdi.

Burada dikkat çekici bir konu da El Kureyşi'nin çok az görünümlü olmasındadır. Genel olarak istihbarat çalışanlarında

olduğu gibi terörle ilgili kişiler de çok fazla görüntü vermezler. DEAŞ örneğinde “fotoğraf çektiirmenin günah sayılması” gibi bir durum yanında, en önemli etken “yerini belli etmemek” konusudur. Görev sırasında fotoğraf çekilmesi, görevlinin yerinin kolayca belirlenmesini sağlar. Zor şartlarda görev yapan birçok kahramanın fotoğrafı yoktur. Poşu takarak klasik bir poz veren ve bunu her yerde yayımlayanların ise genellikle bir kahramanlığı yoktur!

Özel kuvvet faaliyetini icra eden personel basit ve sade yaşamayı tercih eder. Bu, böbürlenmek, hava atmak için yapılacak bir iş değildir. Kalbinde vatan sevgisi olanların, ülkesine hizmet bilinci olanların yapabileceği bir iştir. Ekstra motivasyona ihtiyaç duyulmaz.

DEAŞ, MİT tarafından büyük bir darbe yedi. Bu durum örgüt içindeki hiyerarşiyi bozmak adına faydalı oldu. Ancak hiçbir örgüt, elebaşı öldü diye çökmez. Keza bölücü terör örgütü PKK'nın elebaşı Abdullah Öcalan, 1999 yılından beri Türkiye'de, hapiste. Buna rağmen örgüt çökmedi ama zafiyete uğradı. Terörle mücadele bu nedenle topyekûn icra edilmesi gereken bir mücadeledir ve örgüt elebaşlarının etkisiz hale getirilmesi de bunun bir parçasıdır.

Terör örgütü yöneticilerine operasyon yapılırken de detaylı bir planlama ve inceleme gerekir. Eğer ılımlı ve askeri açıdan başarısız bir sözde lider öldürüldüğünde yerini alacak kişi daha saldırgan ve başarılı olma ihtimali olan biriye, mevcut lideri hedef almanın bir faydası yoktur.

Bu tür operasyonlar, ülkeyi yöneten siyasi otoritenin, üst düzey kadronun alacağı inisiyatifle olur.

PKK Elebaşı Saklandığı Deliğe Gömüldü

Türk istihbarat servisinin terörle mücadele başarısı bu kadarla sınırlı değil. Çok sayıda örnek var ve bunlardan biri de bölücü terör örgütü PKK'nın sözde yöneticisi Sofi Nurettin'in etkisiz hale getirilmesi oldu.

Sofi Nurettin önemli bir isim çünkü örgüt içinde en alttan en üste kadar çıkan bir terörist. Suriye kökenli ve öldürülmeden önce de örgütün Suriye kolunda en üst yönetici konumundaydı...

1990 yılında örgüte katılan Sofi Nurettin, 1995 yılında Başkale kırsalı sorumlusu oldu. Daha sonra Hakkâri bölgesi sorumlusu ve 2007 yılında da sözde "Amed eyalet koordinatörü" denilerek Diyarbakır sorumlusu yapıldı. Daha sonra örgütün Suriye kolu olan PYD'nin sözde askeri kolu olan YPG'nin sorumlusu oldu. Suriye'de PKK'nın en önemli unsuru olan YPG ile örgüt arasındaki koordinasyonu sağlayan üst düzey yöneticilerden biriydi. Bugüne kadar Silahlı İnsansız Hava Aracı (SİHA) ile etkisiz hale getirilmiş en önemli örgüt yöneticisidir. Hem pratik tecrübesi olan, sahada militan olarak yer almış hem de teorisyen olarak örgüt bünyesinde yer almış bir isimdir. Örgütün diğer elebaşları olan Murat Karayılan, Cemil Bayık, Duran Kalkan hep teorisyen olarak yer aldılar; Türk askerinin karşısına çıkabilecek cesaretleri olmadı, kırsalda görev yapmadılar.

Sofi Nurettin'e benzer olan bir başka isim Bahoz Erdal'dır. Onun da uzun zamandır sesi soluğu çıkmamaktadır. Ortalarda gözükmemektedir. O da bir yerlerde gömülü olabilir.

Terörist Sofi Nurettin, Suriye'nin kuzeyinden Irak'ın kuzeyine geçti. Bulunduğu yer son derece gizliydi ve gözlenmesi zor-

du. Nihayetinde MİT yerini tespit etti ve TSK, 17 Nisan 2021’de, saklandığı mağaraya operasyon yaparak etkisiz hale getirdi.

Bu operasyon önemlidir çünkü PKK, en başından beri “dört parçalı Kürdistan’ı” savunuyor. Yani Türkiye, İran, Irak ve Suriye’den toprak alarak bir Kürdistan kurulması ve Akdeniz’e çıkışı olan bir devlet haline gelmesi hedefleniyor. Ancak örgütte 1990’lı yıllara kadar Suriyeli sayısı azdı. Ağırlıklı olarak Türkiye ve Irak’tan kandırılarak, kaçırılarak ya da gönüllü katılmış kişilerden oluşuyor, az sayıda İran ve Suriye’den militanı bulunuyordu. Sofi Nurettin, örgütün Suriyeli ağırlığı kazanmasının da simgesiydi. Onun ortadan kaldırılması, Bahoz Erdal’ın da kayıplara karışmasına neden oldu. Saklanmak için belki yabancı bir ülkenin askeri üssünü bile kullanıyor olabilir ancak Irak’ın kuzeyinin aksine, Suriye’nin kuzeyinde saklanmak zordur. Hem coğrafya saklanmaya müsait değil hem de derinliğine inme imkânı bulunmuyor.

Sofi Nurettin’in etkisiz hale getirilmesi, örgüt içindeki liderlik mücadelesinde de etkili oldu. Kandil ile Suriye arasındaki bağlantı zayıflarken, örgüt elebaşlarında “Acaba sıra kimde? Acaba Türkiye benim peşimde mi?” korkusu oluşturdu. Murat Karayılan’ın bu nedenle Irak’ın daha iç kesimlerine geçtiği tahmin ediliyor. PKK’nın ABD ve NATO bağlantısını sağlayan Karayılan yanında Bahoz Erdal Suriye yapılanması, Cemil Bayık ise İran bağlantısı için önemli olmaya devam ediyor.

İnşallah onlar da doğal yıllardan ölmeyecekler! İnşallah onların ecelleri MİT vasıtasıyla gelecektir.

Orman Yakmanın Cezası!

Terör örgütlerinin olumlu hiçbir işi yoktur. Tümüyle halka zarar verme ve mümkünse bunu güvenlik güçlerinin üstüne yıkmaya çalışırlar. Ne yazık ki bazen bundan doğa da nasibini alıyor. İstihbarat örgütleri, sadece insanlara yönelik suikast, bombalama gibi saldırıları değil, doğaya yönelik katliamları da önleme ve cezasını bulması için tespit yapma noktasında çalışma yürütüyor.

2021 yılında Antalya Manavgat'ta orman yangınları yaşandı. Dört parçalı bir Kürdistan kurmak isteyen bölücü terör örgütü PKK, patlayıcı, suikastlı, silahlı eylemleri yanında orman yakma yöntemini de devreye soktu. 1990'lı yıllarda da benzer bir durum olmuş, komşu bir ülke desteğiyle terör örgütünün Türkiye'de orman yangınları çıkardığı tespit edilmişti. Sonrasında Türkiye Cumhuriyeti öyle karşılıklar verdi ki bedeli ödetildi hatta o ülkenin istihbarat direktörü Türkiye'ye gelerek, "kendilerinin hatalı olduğunu ancak bu durumun devam ettirilmesini rica ettiklerini" bildirmek zorunda kaldı. Buna ilişkin bilgiler Meclis Susurluk Raporu'na da girdi.

Yapılan elbette aşağılık bir eylemdir. PKK'nın siyasette uzantısı, son olarak Abdullah Öcalan'ın "ekolojik, demokratik cumhuriyet" talimatıyla, Yeşil Sol Parti adında bir siyasi yapılanmaya gitti. Oysa 2021 yılında "Ateşin Çocukları" adını verdikleri ancak PKK'nın kendi militanları olan teröristler tarafından ormanlar yakıldı.

Yapılan istihbarat çalışması ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti yangınların sorumlusunun "Özgür Soreş" kod adını kullanan Özgür Alparslan olduğunu belirledi. Özgür Alparslan, TSK-

MİT ortak operasyonuyla 22 Temmuz 2023'te Irak'ta etkisiz hale getirildi. PKK-KCK-YPG sözde Türkiye sorumlusu Özgür Alparslan'ın etkisizleştirilmesi, Manavgat, Muğla, Mersin ve Hatay'da yanan 150 bin hektardan fazla ormanın hesabının da sorulması anlamında önemli bir mesajdı.